

**CZY MOŻNA BYĆ
SAMOWYSTARCZALNYM?
MONUMENTALNE KONCEPCJE
RICHARDA WAGNERA**

**TADEUSZ
BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii muzyki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Zbigniew Wiertel
Recenzja merytoryczna – Dorota Pękacka
Ignacy Ołów
dr Beata Rola
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Czy można być samowystarczalnym? Monumentalne koncepcje Richarda Wagnera

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

I–IV/45 minut

Cele

Uczeń:

- zna dorobek Richarda Wagnera;
- opisuje sylwetkę Richarda Wagnera;
- analizuje dzieło muzyczne;
- stosuje właściwą terminologię muzyczną.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- impresyjna – analiza utworów muzycznych;
- dyskusja moderowana;
- praca całego zespołu klasowego;
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne:

- „Nabucco” G. Verdiego;
- „Walkiria” R. Wagnera;
- zasoby internetowe.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

Uczniowie przypominają historię powstania opery oraz jej cechy na przestrzeni epok.

Część właściwa:

1. Nauczyciel przedstawia biografię Richarda Wagnera i jego wpływ na rozwój orkiestry i opery. Wskazuje na monumentalizm jego dzieł, powiększenie składu wykonawczego. Prosi uczniów, aby z pomocą Internetu wyszukali informacje o największych dziełach kompozytora. Uczniowie dyskutują na temat osiągnięć kompozytora, wskazują jego zasługi.
2. Nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy i przydziela im zadania:
 - Grupa I – opisuje skład wykonawczy i analizuje fragmenty opery „Nabucco” G. Verdiego;
 - Grupa II – opisuje skład wykonawczy i analizuje fragmenty dramatu muzycznego „Walkiria” R. Wagnera.
3. Uczniowie przedstawiają efekty swojej pracy i porównują dzieła, dzielą się wrażeniami po ich wysłuchaniu, podejmują próbę krótkiej analizy.

4. Nauczyciel prosi uczniów o wyszukanie informacji na temat tuby wagnerowskiej, zachęca do dyskusji na temat wpływu instrumentu i powiększeniu składu wykonawczego na odbiór kompozycji.

Część podsumowująca:

Uczniowie opisują twórczość Richarda Wagnera oraz wskazują jej wpływ na orkiestrę symfoniczną i operę.

Komentarz metodyczny

W lekcji zastosowano metody aktywizujące, sprzyjające uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: impresyjną, dyskusję moderowaną, pracę w grupach. Aby dostosować warunki pracy dla tych uczniów, należy zadbać o właściwe oświetlenie stanowiska pracy i sali lekcyjnej, stworzyć warunki do komfortowej pracy, odpowiednie warunki akustyczne, a w razie potrzeby umożliwić uczniowi użycie słuchawek. Wykorzystać mocne strony ucznia i najbardziej rozwiniętą jego inteligencję do wykonywania zadań. W ocenie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. W zakresie wymagań edukacyjnych dostosować trudność zadań i działań do możliwości ucznia, np. podzielić partie materiału na mniejsze części, wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, zorganizować pomoc koleżeńską. Dla uczniów zdolnych można przygotować przed lekcją zadanie polegające np. na przygotowaniu materiału interaktywnego dotyczącego składu wykonawczego orkiestry w wersji online lub quizu tematycznego. Podczas lekcji rozwijane są kompetencje kluczowe: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (biografia artysty); w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej (poznawanie twórczości); osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (uczenie się od innych podczas pracy w grupach); w zakresie przedsiębiorczości (kształtowanie umiejętności komunikacyjnych).